

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

|| ഉദ്ധവ ഗീതാ - ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ||

This document has been prepared by*
Sunder Kidambi
with the blessings of
ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ
His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ഉദ്ധവ ഗീതാ - ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച

ബദ്ധോ മുക്ത ഇതി വ്യാഖ്യാ ഗുണതോ മേ ന വസ്തുതഃ |
ഗുണസ്യ മായാമൂലത്വാന മേ മോക്ഷോ ന ബന്ധനം || 6.1 ||

ശോകമോഹൗ സുഖം ദുഃഖം ദേഹാപത്തിശ്ച മായയാ |
സ്വപ്നോ യഥാഘ്നനഃ ഖ്യാതിഃ സംസൃതിർന്ന തു വാസ്തവീ || 6.2 ||

വിദ്യാവിദ്യേ മമ തന്നു വിദ്യുദ്ധവ ശരീരിണാം |
മോക്ഷബന്ധകരീ ആദ്യേ മായയാ മേ വിനിർമ്മിതേ || 6.3 ||

ഏകസ്യൈവ മമാംശസ്യ ജീവസ്യൈവ മഹാമതേ |
ബന്ധോഽസ്യാവിദ്യയാനാദിർഹ്വിദ്യയാ ച തഥേതരഃ || 6.4 ||

അഥ ബദ്ധസ്യ മുക്തസ്യ വൈലക്ഷണ്യം വദാമി തേ |
വിരുദ്ധധർമ്മിണോസ്താത സ്ഥിതയോരേകധർമ്മിണി || 6.5 ||

സുപർണ്ണാവേതൗ സദ്യശൗ സഖായൗ
യദ്യച്ഛരയൈതൗ കൃതനീഡൗ ച വൃക്ഷേ |
ഏകസ്തയോഃ ഖാദതി പിപ്ലവാന-
മന്യോ നിരന്നോഽപി ബലേന ഭൂയാൻ || 6.6 ||

ആത്മാനമന്യം ച സ വേദ വിദ്വാ-
നപിപ്ലവാദോ ന തു പിപ്ലവാദഃ |
യോഽവിദ്യയാ യുക്സ തു നിത്യബദ്ധോ
വിദ്യാമയോ യഃ സ തു നിത്യമുക്തഃ || 6.7 ||

ദേഹസ്ഥോഽപി ന ദേഹസ്ഥോ വിദ്വാൻ സ്വപ്നാദ് യഥോത്ഥിതഃ |
അദേഹസ്ഥോഽപി ദേഹസ്ഥഃ കുമതിഃ സ്വപ്നദ്യുഗ് യഥാ || 6.8 ||

ഇന്ദ്രിയൈരിന്ദ്രിയാർത്ഥേഷു ഗുണൈരപി ഗുണേഷു ച |
ഗൃഹ്യമാണേഷ്ചഹം കുർയാന്ന വിദ്വാൻ യസ്ത്വവിക്രിയഃ || 6.9 ||

ദൈവാധീനേ ശരീരേസ്ഥിൻ ഗുണഭാവ്യേന കർമ്മണാ |
വർത്തമാനോഽബുധസ്തത്ര കർത്താസ്ഥീതി നിബദ്ധ്യതേ || 6.10 ||

ഏവം വിരക്തഃ ശയന ആസനാടനമജ്ജനേ |
ദർശനസ്പർശനശ്രവാണ ഭോജനശ്രവണാദിഷു || 6.11 ||

ന തഥാ ബദ്ധ്യതേ വിദ്വാംസ്തത്ര തത്രാദയൻ ഗുണാൻ |
പ്രകൃതിസ്ഥോഽപ്യസംസക്തോ യഥാ ഖം സവിതാനിലഃ || 6.12 ||

വൈശാരദ്യേഷയാസംഗശിതയാ ഛിന്നസംശയഃ |
പ്രതിബുദ്ധ ഇവ സ്വപ്നാനാനാത്വാദ് വിനിവർത്തതേ || 6.13 ||

യസ്യ സ്യൂർവ്വീതസംകൽപാഃ പ്രാണേന്ദ്രിയർന്നനോധിയാം |
വൃത്തയഃ സ വിനിർമ്മുക്തോ ദേഹസ്ഥോഽപി ഹി തദ്ഗുണൈഃ || 6.14 ||

യസ്യാത്മാ ഹിംസ്യതേ ഹിംസ്രൈർയേന കിഞ്ചിദ് യദ്യച്ഛരയാ |
അർച്യതേ വാ ക്വചിത്തത്ര ന വൃതിക്രിയതേ ബുധഃ || 6.15 ||

ന സ്തുവീത ന നിന്ദേത കുർവ്വതഃ സാധ്വസാധു വാ |
വദതോ ഗുണദോഷാഭ്യാം വർജ്ജിതഃ സമദ്യങ്മുനിഃ || 6.16 ||

ന കുർയാന്ന വദേത് കിഞ്ചിന്ന ധ്യായേത് സാധ്വസാധു വാ |
ആത്മാരാമോഽനയാ വൃത്തയാ വിചരേജ്ജഡവന്മുനിഃ || 6.17 ||

ശബ്ദബ്രഹ്മണി നിഷ്ണാതോ ന നിഷ്ണായാത് പരേ യദി |
ശ്രമസ്തസ്യ ശ്രമഫലോ ഹ്യധേനുമിവ രക്ഷതഃ || 6.18 ||

ഗാം ദുശ്ചഭോഹാമസതീം ച ഭാർയാം
ദേഹം പരാധീനമസത്പ്രജാം ച |
വിത്തം ത്വതീർത്ഥീകൃതമംഗ വാചം
ഹീനാം മയാ രക്ഷതി ദുഃഖദുഃഖീ || 6.19 ||

യസ്യാം ന മേ പാവനമംഗ കർമ്മ
 സ്ഥിത്യുദ്ഭവപ്രാണനീരോധമസ്യ |
 ലീലാവതാരേപ്സിതജന്മ വാ സ്യാദ്-
 വന്ധ്യാം ഗിരം താം ബിഭൃയാന്ന ധീരഃ || 6.20 ||

ഏവം ജിജ്ഞാസയാപോഹ്യ നാനാത്വഭ്രമമാത്മനി |
 ഉപാരമേത വിരജം മനോ മയൂർപ്പ്യ സർവ്വഗേ || 6.21 ||

യദ്യനീശോ ധാരയിതും മനോ ബ്രഹ്മണി നിശ്ചലം |
 മയി സർവ്വാണി കർമ്മാണി നിരപേക്ഷഃ സമാചര || 6.22 ||

ശ്രദ്ധാലുർമ്മേ കഥാഃ ശൃണ്വൻ സുഭദ്രാ ലോകപാവനീഃ |
 ഗായന്നസ്മരൻ കർമ്മ ജന്മ ചാഭിനയൻ മുഹൂഃ || 6.23 ||

മദർത്ഥേ ധർമ്മകാമാർത്ഥാനാചരൻ മദപാശ്രയഃ |
 ലഭതേ നിശ്ചലാം ഭക്തിം മയ്യുദ്ധവ സന്നാതനേ || 6.24 ||

സത്സംഗലബ്ധയാ ഭക്ത്യാ മയി മാം സ ഉപാസിതാ |
 സ വൈ മേ ദർശിതം സദ്ഭിരഞ്ജസാ വിന്ദതേ പദം || 6.25 ||

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച
 സാധുസ്തവോത്തമശ്ലോക മതഃ കീദ്യഗ്രിധഃ പ്രഭോ |
 ഭക്തിസ്ത്വയ്യുപയുജ്യേത കീദ്യശീ സദ്ഭിരാദ്യതാ || 6.26 ||

ഏതന്മേ പുരുഷാധ്യക്ഷ ലോകാധ്യക്ഷ ജഗത്പ്രഭോ |
 പ്രണതായാനുരക്തായ പ്രപന്നായ ച കഥ്യതാം || 6.27 ||

ത്വം ബ്രഹ്മ പരമം വ്യോമ പുരുഷഃ പ്രകൃതേഃ പരഃ |
 അവതീർണ്ണോഽസി ഭഗവൻ സ്വേച്ഛോപാത്തപൃഥഗ്വപുഃ || 6.28 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
 കൃപാലുരക്യുതദ്രോഹസ്തിതിക്ഷുഃ സർവ്വഭേഹിനാം |
 സത്യസാരോഽനവദ്യാത്മാ സമഃ സർവ്വോപകാരകഃ || 6.29 ||

കാമൈരഹതധീർദ്ദാന്തോ മൃദുഃ ശുചിരകിഞ്ചനഃ |
അനീഹോ മിതഭുക് ശാന്തഃ സ്ഥിരോ മച്ഛരണോ മുനിഃ || 6.30 ||

അപ്രമത്തോ ഗഭീരാത്മാ ധൃതിമാഞ്ജിതഷഡ്ഗുണഃ |
അമാനീ മാനദഃ കല്പ്യോ മൈത്രഃ കാരുണികഃ കവിഃ || 6.31 ||

ആജ്ഞായൈവം ഗുണാൻ ദോഷാൻ മയാഽഽഭിഷ്ടാനപി സ്വകാൻ |
ധർമ്മാൻ സന്ത്യജ്യ യഃ സർവ്വ്വാൻ മാം ഭജേത സ സത്തമഃ || 6.32 ||

ജ്ഞാത്യാജ്ഞാത്യാഽഥ യേ വൈ മാം യാവാൻ യശ്ചാസ്ഥി യാദ്യശഃ |
ഭജന്ത്യനന്യഭാവേന തേ മേ ഭക്തത്മാ മതാഃ || 6.33 ||

മല്ലിംഗമദ്ഭക്തജന ദർശനസ്പർശനാർച്ചനം |
പരിചർയാ സ്തുതിഃ പ്രഹവഗുണകർമ്മാനുകീർത്തനം || 6.34 ||

മത്കഥാശ്രവണേ ശ്രദ്ധാ മദനുധ്യാനമുദ്ധവ |
സർവ്വലാഭോപഹരണം ദാസ്യേനാത്മനിവേദനം || 6.35 ||

മജ്ജന്മകർമ്മകഥനം മമ പർവ്വാനുമോദനം |
ഗീതതാണ്ഡവവാദിത്ര ഗോഷ്ഠീഭിർമ്മദ്ഗൃഹോത്സവഃ || 6.36 ||

യാത്രാ ബലിവിധാനം ച സർവ്വവാർഷികപർവ്വസു |
വൈദികീ താന്ത്രികീ ഭീക്ഷാ മദീയവ്രതധാരണം || 6.37 ||

മമാർച്ചാസ്ഥാപനേ ശ്രദ്ധാ സ്വതഃ സംഹത്യ ചോദ്യമഃ |
ഉദ്യാനോപവനാക്രീഡ പുരമന്ദിരകർമ്മണി || 6.38 ||

സമ്മാർജ്ജനോപലേപാഭ്യാം സേകമണ്ഡലവർത്തനൈഃ |
ഗൃഹശുശ്രൂഷണം മഹ്യം ദാസവദ് യദമായയാ || 6.39 ||

അമാനിത്വമദംഭിത്വം കൃതസ്യാപരികീർത്തനം |
അപി ദീപാവലോകം മേ നോപയുഞ്ജ്യാന്നിവേദിതം || 6.40 ||

യദ് യദിഷ്ടതമം ലോകേ യച്ചാതിപ്രിയമാത്മനഃ |
തത്തന്നിവേദയേന്മഹ്യം തദാനന്ത്യായ കൽപതേ || 6.41 ||

സൂര്യോഽഗ്നിർബ്രാഹ്മണാ ഗാവോ വൈഷ്ണവഃ ഖം മനുജ്ജലം |
ഭൂരാത്മാ സർവ്വഭൂതാനി ഭൂഃ പൂജാപദാനി മേ || 6.42 ||

സൂര്യേ തു വിദ്യയാ ത്രയ്യാ ഹവിഷാഗ്നൗ യജേത മാം |
ആതിഥ്യേന തു വിപ്രാഗ്ന്യേ ഗോഷ്വംഗ യവസാദിനാ || 6.43 ||

വൈഷ്ണവേ ബന്ധുസത്കൃത്യാ ഹൃദി വേ ധ്യാനനിഷ്ഠയാ |
വായൗ മുഖ്യധിയാ തോയേ ദ്രവ്യൈസ്തോയപുരസ്കൃതൈഃ || 6.44 ||

സ്ഥിഗ്നധിലേ മന്ത്രഹൃദയൈർഭോഗൈരാത്മാനമാത്മനി |
ക്ഷേത്രജ്ഞം സർവ്വഭൂതേഷു സമത്വേന യജേത മാം || 6.45 ||

ധിഷ്ണേത്യേഷ്യേഷിതി മദ്രൂപം ശംഖചക്രഗദാംബുജൈഃ |
യുക്തം ചതുർഭുജം ശാന്തം ധ്യായന്നർച്ചേത് സമാഹിതഃ || 6.46 ||

ഇഷ്ടാപൂർത്തേന മാമേവം യോ യജേത സമാഹിതഃ |
ലഭതേ മയി സദ്ഭക്തിം മത്സ്മൃതിഃ സാധുസേവയാ || 6.47 ||

പ്രായേണ ഭക്തിയോഗേന സത്സംഗേന വിനോദ്ധവ |
നോപായോ വിദ്യതേ സധ്വര്യങ് പ്രായണം ഹി സതാമഹം || 6.48 ||

അഥൈതത് പരമം ഗുഹ്യം ശൃണ്വതോ യദുനന്ദന |
സുഗോപ്യമപി വക്ഷ്യാമി ത്വം മേ ഭൃത്യഃ സുഹൃത് സഖാ || 6.49 ||

|| ഇതി ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ||